

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

TØNDER STATSSKOLE

1964

Statens pædagogiske Studiesamling
København

INDHOLD

Meddelelser til forældrene	3
Skolenævn og forældremøder	5
Skolens afgangsprøver 1963	6
Eleverne	8
Ændringer i lærerkollegiets sammensætning	15
Skolens lærere og fagfordeling	18
Timefordelingen	20
Af årets arbejde	21
Frivilligt arbejde	30
Foreninger og skoleblad	31
Bogordningen	32
Skolelægens beretning	32
Stipendier og bogpræmier	33
Tønderkahytten	33
Af skolens dagbog	34
Af skolens ordensregler	39

TØNDER STATSSKOLE

Meddelelser
om skoleåret 1963-64

VED
HANS OTTO JENSEN

1964

TH. LAURSENS BOGTRYKKERI . TØNDER

Rektors træffetid:

Hver skoledag kl. 13–14, undtagen lørdag.

Rektors telefon:

Tønder 2 10 28.

Lærerne kaldes på 2 18 21,

uden for skoletiden svarer pedellen på 2 18 21.

Meddelelser til forældrene

Tønder Statsskole har i indeværende skoleår haft tosporet 1. og 2. realklasse, enkeltsporet 3. realklasse, samt nysproglig og matematisk-naturvidenskabelig gymnasielinie, heraf II og III matematisk i to spor. Af de tre gymnasieårgange er II og III g efter den gamle skoleordning, mens I g er underkastet bestemmelserne i »Lov om gymnasieskoler« af 7. juni 1958.

Betingelserne for at blive optaget i 1. realklasse er:

1. at eleven af den afleverende skole anses for egnet til at gennemføre undervisningen til og med realeksamen med tilfredsstillende udbytte og på normal tid.
2. at eleven fra 6. skoleår har fulgt undervisningen i et fremmedsprog og i 7. skoleår endvidere har fulgt undervisningen i et andet fremmedsprog og i matematik. For gymnasieskolernes 1. realklasse gælder yderligere følgende retningslinier:
 - a. Der skal kunne optages elever fra hele gymnasieskolens opland.
 - b. Der må *alene* tages hensyn til, om eleven skønnes egnet til at gennemføre undervisningen i realafdelingen på tilfredsstillende måde og på normal tid. Det skal tilstræbes, at elevholdet bliver lige så alsidigt sammensat som elevholdene i de almindelige realafdelinger.

Betingelserne for at blive optaget i I gymnasieklasse er:

1. at eleven med tilfredsstillende resultat har bestået oprykningsprøven fra 2. realklasse (subsidiært med tilfredsstillende resultat har bestået realeksamen).

2. at eleven er i besiddelse af en sådan modenhed og kundskabsfylde, at det kan forventes, at han/hun kan følge undervisningen i gymnasieafdelingen på tilfredsstillende måde og fuldføre undervisningen på normal tid. Dette må fremgå af en udtalelse, der afgives af elevens tidligere skole. Aspiranter til det nysproglige gymnasium må dertil have bestået 2. reals latinprøve med mindst g som karakter.

Ansøgning om optagelse i 1. real – og I gymnasieklasse sker gennem elevens hidtidige skole.

I øvrigt sker tilmeldelse af nye elever, udmeldelse samt meddelelse om flytning ved skriftlig eller personlig henvendelse til skolens kontor.

I 2. realklasse er latin og fransk valgfri fag, i 3. realklasse fransk (dog således at elever, der har valgt fransk i 2. realklasse, fortsætter med franskundervisning) og matematik. Om en elev skal deltage i disse fag afgøres efter samråd mellem hjem og skole. I Igm skal eleverne vælge mellem engelsk og tysk.

Realeksamen giver adgang til ansættelse under toldvæsenet, statsbanerne, telegraf- og postvæsenet. De to sidstnævnte institutioner kræver fransk. En realeksamen uden de valgfri fag giver således færre muligheder end med disse fag.

Ved lov af 5. juni 1959 er fastsat, at for elever, der optages i en statsskole, skal hjemstedskommunen, for så vidt den ikke selv på optagelsestidspunktet har indrettet tilsvarende undervisning i tilstrækkeligt omfang, eller forholdet er ordnet ved særlig aftale, yde som bidrag til skolens drift et beløb pr. elev svarende til 10 % af brutto-udgiften pr. elev i statsskolerne. Dette bidrag beregnes for finansåret på grundlag af elevtallet i statsskolen den 1. september og udbetales bagud efter afslutningen af statskolernes regnskab.

For de elever, der ved lovens ikrafttræden (1. 8. 1959) var optaget i en statsskole, er hjemstedskommunen pligtig at yde bidrag, uanset om den selv har indrettet tilsvarende undervisning.

Ovenstående bestemmelser gælder ikke for skolens realafdeling, hvor de 10 % af bruttoudgiften pr. elev også betales af staten.

Skolenævn og forældremøder

Skolenævnets medlemmer (indtil udgangen af 1964) er gårdejer Rode Andersen, Abild, pastor Arendt, Tønder, overlæge Jens Hein, Tønder, og fru dyrlæge Westermann, Bredebro, som forældrerepræsentanter (med flg. suppleanter: fru forpagter Behrens, »Grøngård«, bagermester Chr. Buch, Tønder, læge M. Gottlieb, Løgumkloster, og politifuldmægtig K. Gregersen, Tønder), lektor O. Højer og lektor Ejrnæs som lærerrepræsentanter og rektor som formand.

Der er i årets løb afholdt tre forældremøder. Den 14. november 1963 mødtes forældrene til I g's og 1. reals elever med lærerne. Rektor præsenterede lærerkollegiet og redegjorde for den nye gymnasieordning med dertil hørende grenvalg og for latin- og franskundervisningen i 2. real.

Den 30. januar 1964 afholdt statsskolen et orienterende møde vedrørende de nye regler for optagelse i I gymnasieklasse. Indbudt var ledere og lærere fra de afleverende skoler, samt gymnasieaspiranternes forældre. Rektor gennemgik den ministerielle bekendtgørelse af 28. jan. 1963 og redegjorde for linedeling og grenvalg i »det nye gymnasium«, samt for de kriterier, der må lægges til grund ved udvælgelsen af elever til I gymnasieklasse. Efter foredraget drøftedes en række problemer i forbindelse med den nye optagelseprocedure.

Det årlige møde med hele skolens forældrekræds fandt sted den 25. februar på hotel Tønderhus. Ca. 190 forældre var mødt og hørte forstander Johs. Rosendahl tale om »højskole og gymnasium«. Efter at der havde været lejlighed til at stille spørgsmål til foredragsholderen, aflagde lektor Ejrnæs regnskab for statsskolens hjælpefond, og rektor gav sluttelig en række meddelelser, bl. a. om den igangværende ombygning, om lærersituationen, samt om Ungdommens Uddannelsesfonds stipendier for gymnasieelever.

Skolens afgangsprøver 1963

Studentereksamen blev bestået af 31 elever:

Nysproglige: Ib Andersen 13,08 (mg÷), Lis Burmester 13,91 (mg), Solveig Bønning 13,16 (mg÷), Vibeke Bøving 13,20 (mg÷), Hans Friedrichsen 12,63 (g×), Ulla Hansen (13,19 (mg÷), Ulla Vest Hansen 13,45 (mg÷), Ingelise Hou 12,93 (g×), Nanna Feilberg Jørgensen 13,62 (mg÷), Bente Kjøller 13,74 (mg), Anne Friis Pedersen 12,14 (g), Dorris Petersen 12,88 (g×), Anne Posselt 13,62 (mg÷), Vibeke Stuckert 14,20 (mg×), Käthe Tästensen 13,26 (mg÷), Karen Margrethe Aalykke 13,27 (mg÷).

Matematikere: Erika Andersen 13,46 (mg÷), Hans Jørgen Boisen 13,98 (mg), Doris Hansen 12,69 (g×), Else Refslund Hansen 12,44 (g×), Edlef Hostrup 14,04 (mg), Kaj Juhl 13,69 (mg), Jørgen Kappelgaard 13,51 (mg÷), Ove Lauritzen 12,54 (g×), Willi Matthies 13,27 (mg÷), Henning Mundbjerg 12,68 (g×), Bente Møller 13,76 (mg), Poul Erik Skakke 14,18 (mg×), Bärbel Sørensen 13,68 (mg), Karen Margrethe Sørensen 14,35 (mg×), Ole Westermann 13,75 (mg).

Realeksamen blev bestået af 31 elever:

Ra. Hans Andersen 13,37 (mg÷), Kirsten Barfod 12,55 (g×), Irene Block 12,93 (g×), Knud Erik Christensen 13,04 (mg÷), Inger Damberg 12,58 (g×), Sten Filskov 13,48 (mg÷), Mona Hansen 12,74 (g×), Minna Jensen 14,28 (mg×), Olav Leenborg Jensen 14,40 (mg×), Leif Johnsen 13,60 (mg÷), Teddy Gregers Jørgensen 12,78 (g×), Jens Keller 12,82 (g×), Holger Sandager Kristensen 12,81 (g×),

Inge Lorenzen 13,76 (mg), Anne Møller 14,19 (mg×), Aksel Juhl Nielsen 13,26 (mg÷), Thyge Lyng Nielsen 12,16 (g), Erik Nygaard 12,18 (g), Grete Petersen 13,42 (mg÷), Esther Rasmussen 13,96 (mg).

Rb. Ole Warming Andersen 12,47 (g×), Christian Christensen 13,87 (mg), John Christensen 13,56 (mg÷), Hans Uwe Dall 13,57 (mg÷), Anne Enemark 13,95 (mg), Hans Jepsen 12,72 (g×), Birtha Kaastrup 14,30 (mg×), Jens Chr. Petersen 12,64 (g×), Sonja Schmidt 13,03 (mg÷), Poul Emil Thiesen 11,64 (g), Mogens Winter 13,94 (mg).

Til oprykningsprøven fra 2. real indstilledes 42 elever, der alle bestod. 19 elever oprykkedes i gymnasiet og 23 i 3. realklasse.

Beskikkede censorer i de skriftlige fag:

Dansk stil, studentereksamen: lektor Johs. Simonsen, Kgs. Lyngby, og lektor Johs. Himmelstrup, Brønshøj; realeksamen: rektor Oxenvad, Frederiksberg, og skoleinspektør Johs. Carstensen, Glostrup; 2. real: lektor Janni Kruchow, Virum.

Engelsk stil, studentereksamen: lektor F. Hunosøe, Virum, og adjunkt Vilh. Larsen, Slagelse; realeksamen: lektor Per Mønsted, Haslev, og lærerinde Ruth Lundgaard, Karise.

Tysk stil, studentereksamen: lektor A. Dannemand Jensen, Lyngby, og rektor J. Hendriksen, Charlottenlund.

Matematiske opgaver, studentereksamen: lektor Gerda Hirth, Struer, og lektor Einar Rasmussen, Nyk. F.; realeksamen: lektor Hilmer Nielsen, Randers, og skoleinspektør E. Skovbjerg, Randers; 2. real: lektor Aage Elming, Thisted.

Beskikkede censorer i de mundtlige fag:

Adjunkt Erik Eriksen, Randers: fysik og kemi i III m; matematik i III m + real ab.

Lektor Aage Grønkjær, Odense: fransk i III s.

Adjunkt Knud Norberg, Sønderborg: historie i III g.

Lektor Torben Refn, Christianshavn: engelsk i III s.

Lektor A. Skjødt-Pedersen, Marselisborg: naturhistorie i III s; geografi i II g.

Lektor Steinfeldt-Mathiasen, Herning: latin i III s.

Indbudt af skolen var:

Forstander K. Kristensen, Tønder.

Eleverne

Ved slutningen af forrige års beretning (1. 5. 63) var skolens elevtal 251. Efter bestået studentereksamen udgik 31 elever, efter bestået realeksamen 28. Desuden forlod ved skoleårskiftet 4 elever skolen. Siden sommerferien har skolen modtaget 56 indmeldelser, medens 8 elever har meldt sig ud. Derefter er skolens elevtal (1.5.64) 236 (102 piger og 134 drenge).

Elevernes bopæl fordelt på kommuner pr. 1. 4. 64 fremgår af nedenstående oversigt (1. kolonne betegner antallet af elever i realafdelingen, 2. kolonne gymnasieklasserne og 3. kolonne det samlede elevtal):

Abild	9	1	10	Højer landsogn	1	0	1
Als, Østjylland	0	1	1	Løgumkloster	0	8	8
Arrild	0	1	1	Møgeltønder	8	4	12
Ballum	1	1	2	Nørre Løgum	1	3	4
Bov	0	1	1	Skærbæk	1	1	2
Brede	4	6	10	Tinglev	0	2	2
Burkal	23	1	24	Tønder	54	68	122
Bylderup	3	0	3	Tønder landsogn	0	1	1
Daler	0	1	1	Udbjerg	1	2	3
Døstrup	3	5	8	Vedsted	0	1	1
Emmerlev	0	3	3	Visby	1	0	1
Hostrup	1	0	1	Øster Højst	2	0	2
Højer	3	7	10	Sydslesvig u. ét	0	2	2

Ialt ... 116 120 236

Ved nye elever er fødselsdata og faderens eller forsørgerens stilling og hjemsted anført. Hvor intet hjemsted er nævnt, bor faderen (forsørgeren) i Tønder. Ved de øvrige elever er fødselsdata og hjemsted anført.

III gymnasieklasse

ns.

1. Ingelise Bober, 12.1.45.
2. Jens Bølling-Ladegaard, 1.8.45.
3. Anne-Marie Dahl, 12.2.46 (Vedsted).
4. Kirsten de Cros Dich, 6.4.45.
5. Torben Ditlevsen, 28.4.46.
6. Jytte Frederiksen, 1.7.45.
7. Birgit Hansen, 26.5.45.
8. Kirsten Horst, 18.1.46.
9. Viggo Haarlov, 9.11.45.

10. Helle Jark, 27.11.44.
11. Karin Jepsen, 2.8.45 (Brede).
12. Lisbeth Jørgensen, 13.2.45 (Højer).
13. Birgit Knudsen, 10.6.44 (Døstrup).
14. Hanne Knudsen, 8.2.46.
15. Sinnet Køster, 2.10.43 (Emmerlev).
16. Ulla Mandix Lund, 14.4.44.
17. Birgit Petersen, 29.9.44 (Emmerlev).
18. Margrethe Ida Sørensen, 17.8.45.
19. Ole Troelsen, 13.10.44 (Møgeltønder).
20. Gurli Winter, 4.12.45 (Skærbæk).

mx.

1. Jes Adolphsen, 12.9.45.
2. Peter Erichsen, 12.11.45 (Løgumkloster).
3. Robin Gottlieb, 9.11.45 (Løgumkloster).
4. Kirsten Kølle Hansen, 9.2.46.
5. Ingeborg Hauch, 9.9.43.
6. Annemarie Jacobsen, 18.3.45 (Lemmose).
7. Finn Verner Jensen, 13.6.45.
8. Ib Jensen, 2.3.46.
9. Peter Jensen, 5.2.45.
10. Finn Kappelgaard, 19.2.45 (Løgumkloster).
11. Ole Kruuse, 30.9.45.
12. Per Lund, 9.4.46.
13. Ingrid Nielsen, 8.9.45 (Daler).
14. Wiggo Rohden, 22.7.45 (Bov).
15. Uffe Østergaard, 27.10.45.

my.

1. Peter Andersen, 7.3.45.
2. Egon Hansen Donslund, 12.6.45 (Udbjerg).
3. Birte Gregersen, 19.1.45.
4. Jørgen Gregersen, 27.10.44.
5. Jørgen Poul Hansen, 11.8.44.
6. Andreas Jacobsen, 15.6.45 (Lovrup).
7. Peter Ib Nielsen, 9.6.45.
8. Steen Nissen, 4.9.46.
9. Emil Petersen, 14.4.46.
10. Irene Petersen, 10.10.45.
11. Tove Petersen, 24.6.44 (Bredebro).
12. Leif Andresen Schmidt, 6.7.45 (Tinglev).
13. Berend Sehestedt, 15.5.45.

II gymnasieklasse

ms.

1. Erik Brodersen, 16.10.46.
2. Hans-Carl Finsen, 31.12.45.
3. Kirsten Jenny Kjems, 21.8.46 (Løgumkloster).
4. Finn Kjærby, 17.4.46 (Højer).
5. Eva Gram Laursen, 6.4.46 (Højer).
6. Jørn Sand Nielsen, 28.3.46.
7. Christine Riggelsen, 17.8.45 (Arrild).
8. Solveig Rosenberg, 29.4.45 (Højer).
9. Birgit Sørensen, 16.8.45 (Abild).
10. Eva Tarp, 4.7.46.
11. Ulla Westermann, 3.12.45 (Brede).
12. Solveig Winter, 25.8.46 (Bredebro).

mx.

1. Jens Arendt, 23.6.46.
2. Jørn Christian Buch, 1.2.45.
3. Henrik Schjødt Christensen, 29.4.46.
4. Jørgen Bork Hansen, 10.9.46 (Løgumkloster).
5. Nils Hein, 19.2.47.
6. Birgit Holm, 20.12.45 (Højer).
7. Jørn Jensen, 29.11.46.
8. Poul Lund Jensen, 25.6.47.
9. Harald Jeppesen, 2.8.45 (Emmerlev).
10. Egon Lausen, 28.5.46.
11. Jens Chr. Lund, 29.12.46 (Tinglev).
12. Ebbe Meier, 1.3.46.
13. Jann Nielsen, 16.5.46.
14. Tage Grønlund Aabech, 29.4.47.
15. Jens Jørgen Aagaard, 23.11.45 (Løgumkloster).

my.

1. Esben Andersen, 1.4.46 (Stedesand).
2. Mikael Behrens, 14.11.46 (Jejsing).
3. Asger Christensen, 27.3.47.
4. Jens Dahl, 11.10.46.
5. Svend Erik Damberg, 21.10.46 (Højer).
6. Inger Diederichsen, 23.6.46.
7. Egon Laugesen, 31.12.45 (Møgeltønder).
8. Karen Elisabeth Lyngbye, 21.9.46.
9. Anna Marie Dall Petersen, 10.4.47.

10. Christian Boysen Petersen, 17.8.46 (Møgeltønder).
11. Kresten Præstiin, 13.8.46 (Ballum).
12. Hartmut Schulz, 31.7.46.
13. Otto Stage, 18.8.46.

I gymnasieklasse

ns.

1. Margit O. Damkjær, 4.1.47 (forstander).
2. Anne Kirstine Enemark, 4.3.46 (Døstrup).
3. Thomas Hesselager, 17.4.47 (sognepræst, Udbjerg).
4. Hanne-Vibeke Jensen, 13.3.47.
5. Kjeld Verner Jensen, 29.1.48.
(bror til nr. 7 i III mx).
6. Carl Erik Jørgensen, 27.8.47 (Sæd).
7. Inge Marie Larsen, 24.9.47.
8. Niels Lund, 19.3.48.
(bror til nr. 12 i III mx).
9. Karen Mamsen, 10.1.47 (enkefru, Bjernstrup).
10. Birte Marie Nielsen, 5.9.47 (Døstrup).
11. Jørn Nielsen, 20.2.47 (lagerarb., Højer).
12. Henrik Svane, 8.2.47 (vaskeriejer).

m.

1. Svend Erik Andersen, 8.3.48 (husmoder, Aventoft).
2. Christian Lausten Christensen, 4.10.45 (Borg).
3. Søren Brøgger Christensen, 19.8.47.
4. Jes Peter Ejrnæs, 17.7.47.
5. Grethe Hansen, 16.3.47 (Bredebro).
6. Per Warming Hansen, 15.9.47.
7. Povl Erik Haulrich, 2.4.47.
8. Hans Henning Ibsen, 4.5.47.
9. Steen Jensen, 2.10.47.
(bror til nr. 9 i III mx).
10. Bjarne Johannsen, 14.2.47 (landmand, Løgumbjerg).
11. Palle Juhl, 3.6.47.
12. Else Kappelgaard, 1.7.47 (læge, Løgumkloster).
(søster til nr. 10 i III mx).
13. Marianne Kollander Laursen, 11.11.47.
14. Gunnar Johs. Lausten, 29.9.47 (bankdir., Løgumkl.)
15. Martin Lund, 26.1.48.
16. Pia Løkke, 17.10.47.

17. Esther Rasmussen, 26.3.47.
18. Birte Sønnichsen, 25.3.47 (Møgeltønder).
19. Inger Marie Buus Sørensen, 10.3.47 (gdr., Als).
20. Anne Kjestine Winther, 12.9.46 (Døstrup).

3. real.

1. Kirsten Nielsen Abild, 8.12.46 (Abild).
2. Tinne Barsøe Adolphsen, 9.1.48.
(søster til nr. 1 i III mx).
3. Jørgen Rode Andersen, 22.8.47 (Abild).
4. Per Børsting Andersen, 28.11.47.
5. Kirsten Birkegaard, 17.12.46.
6. Bodil Schjødt Christensen, 20.12.47.
(søster til nr. 3 i II mx).
7. Inger Marie Diemer, 6.9.46 (St. Jyndevad).
8. Alice Holm, 1.2.47 (Bylderup-Bov).
9. Hans Petersen Holt, 23.3.47 (Sølsted).
10. Erik Ove Haarløv, 16.1.48.
(bror til nr. 9 i III s).
11. Ingrid Jacobsen, 14.11.47.
12. Helle Flyger Jensen, 4.7.47.
13. Vera Kjerstine Jensen, 17.8.47 (Bredebro).
14. Gert Jessen, 31.7.47.
15. Ketty Lorenzen, 12.7.46 (Rens).
16. Ulla Maibohm, 25.10.47.
17. Ellen Christine Meier, 6.9.47.
(søster til nr. 12 i II mx).
18. Jens Bakken Nielsen, 4.12.47 (Abild).
19. Elin Marie Nørgaard, 29.1.46 (Ravsted).
20. Birgit Petersen, 8.4.47 (Abild).
21. Knud Hoffmann Petersen, 5.4.47 (Døstrup).
22. Kjesten Marie Rasmussen, 15.2.47 (Bylderup Bov).
23. Peter Michael Toft, 5.3.47.
24. Lisbeth Winter, 8.10.47 (manufakturhdl., Skærbæk)
(søster til nr .20 i III s).
25. Mads Jacobsen Aabling, 6.6.47 (Bredebro).

2. real a.

1. Erik Thomsen Bøgen, 7.1.48 (Bylderup-Bov).
2. Carl Carstensen, 18.9.48.
3. Ulla Clausen, 9.3.48 (kioskejer).

4. Jesper Christensen, 11.12.48,
(bror til nr. 3 i II my).
5. Lilli Ebsen, 18.10.47 (Bylderup-Bov).
6. Erling Hansen, 8.5.48 (Sølsted).
7. Gunvor Helleberg, 21.2.48.
8. Povl Hvidkilde, 14.7.48.
9. Arne Jacobsen, 16.6.47 (Lemlose),
(bror til nr. 6 i III mx).
10. Peter Jacobsen, 7.2.49 (Galgemark).
11. Kirsten Jessen, 31.7.48.
12. Søren Lützen, 11.8.48 (Højer).
13. Elli Michelsen, 17.1.48 (Bylderup-Bov).
14. Anna Møller, 21.4.48 (Øster Højst).
15. Christian Nielsen, 10.9.47 (Burkal).
16. Dagny Nørgaard, 21.6.48 (Ravsted)
(søster til nr. 19 i 3 r).
17. Kurt Paulsen, 8.9.48.
18. Gitte Skjoldager, 12.4.48.
19. Holger Sønnichsen, 21.1.48 (Sønderby).
20. Peter Dømggaard Sørensen, 6.4.48.
21. Børge Thomsen, 22.1.48.
22. Nanna Westermann, 10.5.48 (Bredebro).
(søster til nr. 11 i II s).

2. *real b.*

1. Arne Andersen, 4.6.48 (Bylderup-Bov).
2. Leif Andersen, 18.9.48 (bror til nr. 1 i III my).
3. Jette Behrens, 20.2.48 (Jejsing)
(søster til nr. 2 i II my).
4. Jørn Christensen, 10.1.49.
5. Dethlef Dethlefsen, 1.10.48 (Højer)
6. Hella Finsen, 14.9.48 (søster til nr. 2 i II s).
7. Inge Birgit Gregersen, 28.3.48,
(søster til nr. 4 i III my).
8. Bonnich Hansen, 21.7.48 (Rends).
9. Flemming Jehn Hansen, 9.4.48 (Bylderup-Bov).
10. Verner Hansen, 16.11.48 (bror til nr 7 i III s).
11. Leif Jessen, 5.7.48 (Rends)
12. Henrik Juul Berg, 15.3.47 (Bylderup-Bov).
13. Verner Jørgensen, 2.8.47 (Rørkær).
14. Ole Kryger, 11.4.47 (Bylderup-Bov).
15. Niels Krebs Lange, 20.7.48 (Sæd).

16. Hans Jørgen Lassen, 4.5.49.
17. Andreas Linnert, 26.11.48 (Møgeltønder).
18. Anne Grethe Mortensen, 2.4.48 (Visby).
19. Poul Nissen, 6.12.48.
20. Henrik Petersen, 12.6.48 (Stubkær),
(bror til nr. 10 i III my).
21. Lissi Schmidt, 28.5.48.
22. Søren Høg Sørensen, 14.12.49.
23. Ulla Sørensen, 9.3.48.

1. real a.

1. Birgit Andersen, 13.6.49 (boghandler).
2. Niels Henrik Arendt, 23.9.50 (sognepræst),
(bror til nr. 1 i II mx).
3. Poul Anton Arendt, 12.10.46 (sognepræst),
(bror til nr. 1 i II mx).
4. Helmuth Beth, 13.2.49 (tømrer).
5. Ellen M. Christensen, 6.2.49 (gdr., Bylderup-Bov).
6. Hans Chr. Christiansen, 16.11.48 (mejeribestyrer,
Døstrup).
7. Bent Falkenberg, 6.6.49 (overpolitibetjent).
8. Gregers Gregersen, 23.11.49 (typograf),
(bror til nr. 3 i III my).
9. Tove Hansen, 22.9.48 (kommunesekretær, Burkal).
10. Benedikte Hesselager, 1.1.49 (sognepræst, Udbjerg).
(søster til nr. 3 i I ns).
11. Ebbe Hindrichsen, 16.9.49 (direktør, Højer).
12. Erna Elisabeth Jensen, 11.3.49 (landmd., Travsted).
13. Per Kalvig, 5.2.48 (Røj).
14. Birthe Agnete Lund, 9.11.49 (amtslæge),
(søster til nr. 8 i I s).
15. Erling Lund, 18.6.49 (gårdejer, Ballum).
16. Thea Lützen, 27.7.49 (gartner, Højer),
(søster til nr. 12 i 2 a).
17. Chr. Nissen, 27.11.48 (radioforhandler, Sølsted).
18. Esther Anita Olesen, 4.9.48 (landmand, Døstrup).
19. Bo Pedersen, 23.7.49 (øvelsesskolelærer).
20. Edith Stork, 11.11.49 (vognmand).
21. Jørn Gade Sørensen, 23.5.49 (biografejer,
Bylderup-Bov).
22. Steen Møller Sørensen, 13.7.48 (Møgeltønder).
23. Anne-Lone Tonnesen, 28.3.49 (terrazzomester).

1. real b.

1. Elo Jakobsen Bork, 15.2.48 (depotindehaver, Bylderup Bov).
2. Hanne Christensen, 18.8.49 (gårdejer, Abild).
3. Karin Dinsen, 1.1.49 (forsikringsinspektør).
4. Karen Margrethe Ebsen, 4.11.48 (mejeribestyrer, Bylderup Bov), (søster til nr. 5 i 2a).
5. Hanne Eskildsen, 10.5.49 (viceskoleinspektør).
6. Karin Fuglsang, 3.7.49 (murermester).
7. Jørgen Chr. Henriksen, 5.6.49(skovfoged, Møgeltønder).
8. Christian Horst, 26.8.49 (prokurist), (bror til nr. 8 i IIIs).
9. Cathrine Iversen, 4.6.49 (gårdejer, Sottrup).
10. Birger Ib Jensen, 11.2.50 (ingeniør).
11. Bodil Leenborg Jensen, 17.9.49 (lærerinde, Øster Højst).
12. Edith Marie Jensen, 6.11.49 (landmand, Stade).
13. Peter Pallisgaard Jensen, 15.7.49 (overpolitibetjent).
14. Tove Buhl Jensen, 8.5.49 (overportør).
15. Werner Jensen, 22.9.48 (arbejdsmand, Burkal).
16. Lars Kiilerich-Hansen, 26.5.49 (landsretssagfører).
17. Hans Lassen, 25.2.49 (formand, Møgeltønder).
18. Ejgil Andreas Marcussen, 14.8.49 (tekstilkøbmand, Møgeltønder).
19. Jane Nielsen, 15.6.49 (prokurist).
20. Sven Nielsen, 24.6.48 (ekspeditionssekretær), (bror til nr. 7 i III my).
21. Christian Oxfeldt Posselt, 26.9.49 (dyrlæge).
22. Finn Sejrup Thomsen, 20.3.48 (bygmester, Lydersholm).
23. Inger Elisabeth Winther-Rasmussen, 2.9.49 (kontorass., Møgeltønder).

Ændringer i lærerkollegiets sammensætning

Ved kgl. resolution af 15. maj 1963 meddeltes der lektor i 26. lønningsklasse, dr. Felix Arndt afsked p. gr. af alder fra den 31. juli 1963 at regne. Ved transløkationen udtalte rektor bl. a.:

Tønder Statsskole må nu tage afsked med den sidste af

de lærere, der har været med fra skolens start i 1920, i dette tilfælde skolens hovedlærer i tysk i 35 år.

Egentlig var dr. Arndt ansat som lærer ved de tyske afviklingsklasser, men allerede fra 1. oktober 1920 overtog han enkelte timer på statsskolen, og ved den tyske afdelings ophør i 1923 blev han fast knyttet til den danske statsskole. Oprindeligt havde det naturligt nok været dr. Arndts agt at vende tilbage til Tyskland, når afviklingsperioden var slut, men tidligere end de fleste herhjemme erkendte dr. Arndt den nazistiske fare og var straks på det rene med, hvad den indebar. Nazismen repræsenterede jo helt igennem dette andet Tyskland: militarismen, preusseriet og junkervældet, alt det, som dr. Arndt efter hele sin humanistiske indstilling måtte være så afgjort imod.

Dr. Arndt besluttede altså at blive, – og i vor skoles 25 års jubilæumsskrift har han overordentlig smukt og klart gjort rede for, hvorledes han efter først at have følt sig som en fremmed fugl måtte gro fast netop på denne skole og på denne egn. Jeg citerer:

»Jeg kom til skolen som en fremmed i ordets strengeste forstand. Det betyder ikke, at man mødte mig med kulde, tværtimod, den venlighed, der vist mig fra både kollegernes og elevernes side, var meget mere, end jeg kunne vente. Men ingen venlighed kan erstatte den følelse af samhørighed, der udspringer af fælles oplevelser i barndoms- og universitetstid, af fælles anskuelser, der er en følge af et fælles kulturelt milieu og de nationale traditioner, man er vokset op i . . .

Men så skete det, at jeg bagved den skole, jeg hidtil alene havde set, opdagede en anden, usynlig skole, der tjente et højere mål: menneskelighed. Når jeg ikke havde opdaget det før, så skyldtes det den omstændighed, at denne menneskelighed søgtes ad en vej, der ved første øjekast syntes at være det modsatte af menneskelighed, nemlig gennem vækkelsen af nationalfølelse. Det skjultes

ikke på skolen, at det var en dansk skole, og der gjordes alt for at bibringe eleverne de værdier, der ligger i folkets nationale arv, men dette var ikke det sidste mål. Man opdrog dem til at være danske, fordi man ad denne vej bedst kunne opdrage dem til at være mennesker«

Disse ord kan i virkeligheden stå som et programskrift for dr. Arndts virke og livsanskuelse. Som humanist har dr. Arndt altid været tolerant, men det er ikke en tolerance, der bunder i ligestyldighed. For dr. Arndt står negativismen, nihilismen netop som kulturens værste fjende. Snarere er det en tolerance, der bunder i erkendelse af de menneskelige problemers storhed, dette, at man aldrig bliver færdig med løsningen af de dybt-menneskelige livsproblemer, hvis man da ikke kaster sig i armene på en eller anden overfladisk og letkøbt skinløsning, – hvilket dr. Arndt naturligt nok føler er lige så foragteligt som nihilismen.

I skolen har dr. Arndt altid været streng i sine krav til eleverne. Det i bekendtgørelser og cirkulærer anordnede skulle nok blive lært – endda særdeles godt. Men det har aldrig været det væsentlige for dr. Arndt. Hans mål rakte stedse ud over eksaminen, ud over skolen. Personlig tror jeg, det har været en lykke for dr. Arndt, at netop det danske nysproglige gymnasium giver så rige muligheder for beskæftigelse med de store tyske ånder, ikke blot digtere som Lessing, Schiller og Goethe, men også med filosoffer som Herder og ikke mindst Kant (det kategoriske imperativ).

Og netop denne uafsladlige beskæftigelse med de store menneskelige grundproblemer, denne fortsatte søgen har utvivlsomt bidraget sit til, at dr. Arndt i så ualmindelig høj grad har evnet at bevare sin åndelige spændstighed usvækket op igennem årene, hvilket må være noget af den største lykke, der kan times et menneske.

Og dermed vil vi gerne sige dr. Arndt en dybfølt tak for et helt livs indsats her ved Tønder Statsskole.

1. august 1963 udnævntes adjunkt Hågen Kiil, Svendborg Statsgymnasium, til adjunkt ved Tønder Statsskole.

Ved velvilje fra de militære myndigheders side blev cand. mag. Thorkild Kristiansen frigjort så meget fra militærtjenesten, at han kunne overtage matematikundervisningen i I gs i skoleåret 1963/64.

Under dr. Arndts sygdom fra 1. januar 1964 besørgetes hans timer af skolens øvrige lærere samt af seminarielektor Japsen.

Skolens lærere og fagfordeling

- Revisor, cand. jur. *Børsting Andersen*: Bogføring 3. real. 2 timer.
- Lektor, dr. *F. Arndt*: Tysk IIs, IIm, 2a. 10 timer.
- Lektor, cand. mag. *Finn Christensen*: Naturhistorie IIIs, IIIImy, 3. real, 2. real a, 1. real a. Geografi II mx, IIImy, Is, 2. real b, 1. real b. Fysik 2b. Skrivning 2 abaf. 28 timer.
- Lektor, fru *Jutta Christensen*: Fysik og kemi: IIIImx, IIIImy, IIImx, IIImy, Im. 29 timer.
- Gymnasielærer *Karlo Christensen*: Matematik 3. real, 2. real a, 1. real a, 1. real b, 2 abaf. Sang og musik med gymnasiet + 1. real a og b. Korsang og erhvervsorientering. 38 timer.
- Cand. mag, frk. *Gerda Ege*: Fransk 3. real, 2. real. 7 timer.
- Lektor, cand. mag. *Kjeld Ejrnæs*: Matematik IIIIm, IIm, Im, 2. real b. 35 timer.
- Lektor, cand. mag. frk. *Ida Henrichsen*: Historie IIs, 2. real a, 2. real b, 1. real b. Gymnastik med pigerne 26 timer.
- Lektor, cand. mag. *Otto Høyer*: Historie IIIs, IIIIm, Is, Im. Oldtidskundskab IIIIm. Gymnastik med drengene. Frivillig sport. 38 timer.
- Rektor, cand. mag. *Hans Otto Jensen*: Historie IIm, 3. real, 1. real a. Oldtidskundskab IIIs, IIs, II m, Is, Im. 17 timer.

Lektor, cand. mag. *Willy Jäger*: Dansk 3. real, 2. real a + b,
 1. real b, 2 abaf. Engelsk II m, Is, 1. real a, 1 real b.
 35 timer.

Adjunkt, cand. mag. *Hågen Kiil*: Tysk Is, Im, 2. real b, 1.
 real a, 1. real b. Dansk IIm, Im. Latin 2. real b.
 35 timer.

Cand. mag. *Thorkild Kristiansen*: Matematik Is, 3 timer.

Lektor, cand. mag. *C. Kastberg Nielsen*: Religion IIIs, IIIIm,
 IIs, II m, Is, Im, 3. real, 1. real a. Dansk IIIIs,
 IIIImy. Latin Is, 2. real a. 26 timer.

Adjunkt, cand. mag. fru *Kirsten Kastberg Nielsen*: Fransk
 IIIIs, IIIImx, IImx, Is. 18 timer.

Adjunkt, cand. mag. *Ove Quistorff*: Engelsk IIIIs, IIs, Im,
 3. real, 2. real a, 2. real b. Fransk I 3. real. 30 timer.

Fru *Lilly Refslund*: Formning 1. real a, 1. real b, 2abaf.
 5 timer.

Lektor, cand. mag. frk. *Edith Simonsen*: Fransk IIIImy, IIs,
 II my, Im. Latin IIIIs, IIs. 26 timer.

Lektor, cand. mag. fru *Carmen Sørensen*: Dansk III mx, IIs,
 Is, 1. real a. Tysk IIIIs, 3. real. 24 timer.

Overlærer *Kr. Thygesen*: Maskinskrivning 3. real. 2 timer.

Adjunkt, cand. mag. *Bent Valeur*: Geografi IIs, Im, 3. real,
 2. real a, 1. real a. Naturhistorie IIIImx, 2. real b, 1.
 real b. Fysik 3. real, 2. real a, 1. real a, 1. real b.
 Religion 1. real b. Gymnastikass. i 2. real. 31 timer.

Inspektion med pigerne: Adjunkt fru Kirsten Kastberg
 Nielsen.

Inspektion på legeplads: Adjunkt Ove Quistorff.

Inspektion på gangene: Adjunkt Bent Valeur.

Inspektion med tilrejsende elever: Adjunkt Bent Valeur.

Inspektion i øvrigt: Lektor Otto Høyer.

Regnskabsfører: Lektor Kjeld Ejrnæs.

Bibliotekar: Lektor Chr. Kastberg Nielsen.

Boginspektør: Gymnasielærer Karlo Christensen.

Rektors sekretær: Fru Edith Nielsen.

Skolelæge: Amtsskolelæge E. Dahl.

Skolesundhedsplejerske: Frøken Jessie Petersen.

Pedel: Hans Hansen.

Timefordelingen

Fag	III			II			I		3 r.	2. real		1. real		Lærer timer	
	s	mx	my	s	mx	my	s	m		a	b	a	b		
Religion	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	11	
Dansk	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	(1)	5	5	58	
Engelsk	5			6	2	(2)	4	4	5	3	3	4	4	41	
Tysk	4			4	2	(2)	3	4	3	4	4	4	4	36	
Fransk	4	4	4	5	5	5	5	5	I-4** II-3	4	(4)			48	
Latin	3			4			4			4	4			19	
Oldtidsk.	1	1	1	1	1	1	1	1						8	
Historie	4	4	4	3	3	3	4	4	3	2	2	2	2	40	
Naturhistorie	4	4	4						2	2	2	2	2	22	
Geografi				2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	22	
Naturlære		6	6	6	6		5	2	3	3	1	1		39	
Mat. og regn.		6	6	6	6		3	5	5	6-1*	6	(1)	6	62	
Regning f. pi.															
Håndarbejde															
Bogføring									2					2	
Maskinskriv.									2					2	
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1	(1)			1	1	11	
Skrivning															
Tegning										1	(1)	2	2	5	
Gymnastik		3	(3)	(3)	3	(3)	(3)	3	(3)	2	3	(3)	3	(3)	pi. 17
Dr.		2	(2)	(2)	2	(2)	(2)	2	(2)	2	3	(3)	3	(3)	dr. 14
Ugentlige klasses timer	34	34	34	34	34	34	36	36	34	34	34	34	34	457	

Et med parentes forsynet tal betyder, at klassen undervises sammen med den for-
 standende.

* Ikke latin- eller fransklæsende elever i 2. real får en ekstra time i dansk, reg-
 ning, skrivning og tegning.

Piger i R, der ikke har matematik, har 3 timer regning.

** Ikke fransklæsende elever i realklassen har 2 timer bogføring og 2 timer maskin-
 skrivning. De elever, der har haft fransk i 2. real, har 3 timer fransk.

Årets arbejde

Religion.

III g (Kastberg Nielsen). Positivistisk og metafysisk virkelighedsopfattelse. Forskellige gudsbegreber.

II s (Kastberg Nielsen). Kardinaldyderne. Virkelighedsbegrebet.

II mx og y (Kastberg Nielsen). Kardinaldyderne. En lære om mennesket.

I g (Kastberg Nielsen). Indledning om relevante problemer. Erik W. Nielsen: De store verdensreligioner (Hinduismen, Buddhismen).

3. real (Kastberg Nielsen). Tolderlund-Hansen: Religioner og Kirker.

1. real a (Kastberg Nielsen). Bay og Hansen: Vor kristne tro.

1. real b (Valeur). Fra Paulus til sekterne; belyst ud fra »Apostlenes gerninger« og Tolderlund Hansen: Kirken i dag.

Dansk.

III s. (Kastberg Nielsen). Fra H. C. Andersen til Poul la Cour. Fra Aug. Strindberg til Edith Södergran. Fra Henrik Ibsen til Tarjei Vesaas. Norsk og svensk efter Ferlov m. fl. (2. oplag). Litteratur efter Jensenius. Grammatik efter Karlsson: Dansk grammatik for gymnasiet.

Til eksamen opgives: Falkenstjerne II¹¹: 13-15, 27-30, 96-99, 105-06, 117-20, 128-30, 132-33, 210-12, 232, 250-52, 259-62, 306-07, 374-75, 394-96, 405; Falkenstjerne II¹⁰: 32-33, 75-79, 155-56, 223-31, 248-55, 307-10; Falkenstjerne III⁶: 11-16, 25-33, 74-78, 114-15, 125-30, 207-13, 221-29, 234-37, 257-62, 298-302. Hovedværker: En Landsbydegns Dagbog, Peer Gynt, Løgneren. Svensk efter Ferlov m. fl. (2. oplag): 27, 40-47, 49-50, 83-92, 99-101, 105, 117-18, 145-52, 160, 161-64, 173-75, 225, 226-27. Norsk efter Ferlov m. fl.: 321-26, og efter Falkenstjerne III⁶: 342-47, 349-52.

III mx (Sørensen). Fra Egede Schack til Poul la Cour. Norsk efter Falkenstjerne. Svensk efter Agerskov m. fl. Litteratur efter Jensenius. Grammatik efter Karlsson: Dansk grammatik for gymnasiet.

Til eksamen opgives: I: Bjarkemålet. Den høies ord. Sønnetabet. Niels Ebbesøn. Ebbe Skammelsøn. Sorrig og Glæde. Peder Paars. Om at gruble i Religionssager. Om mig selv. Her vil ties. Dem kiedsom vinter. Rungsteds Lyksaligheder. Ode til Sjælen. Guldhornene. Hakon Jarls Død. Strandbakken ved Egelykke. De levendes Land. Kristelig Dagvise. II: Hauch: Bekiendelse. Kunstneren mellem Oprørerne. Af: En Sjæl efter Døden. Posthuset i Hirchholm. En Sommernat. Adams Bryllup. Klokkeren. Ligevægten mellem det Æsthetiske og Ethiske i Personlighedens Udarbejdelse. III: Indledning til Hovedstrømninger. Marie Grubbe (indledning). Arabesk. Engelske Socialister. Ørneflugt: Johs. Jørgensen Bekendelse. Kirstens sidste Rejse. På Memphis Station. Henrettelsen. De blå Undulater. Fragmenter af en Dagbog. Bergmanden. Mit følge. Svensk efter Agerskov m. fl.: (12. udg.) side 13, 20-25, 26-27, 51-55, 57-64, 87-92; 168-172, 197-202. Norsk efter Falkenstjerne III: Gamle Noreg Ved Rundarne. Pan III. Jurikfolke. Øverland: Vi overlever alt. Nordahl Grieg: 17. maj 1940. Hovedværker: Blicher: Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog. Henrik Ibsen: Peer Gynt. Martin A. Hansen: Løgneren.

III my (Kastberg Nielsen). Fra H. C. Andersen til Poul la Cour. Fra Aug. Strindberg til Edith Södergran. Fra Henrik Ibsen til Tarjei Vesaas.

Norsk og svensk efter Ferlov m. fl.: Svensk og norsk litteratur. (5. udg.). Litteratur efter Jensenius. Grammatik efter Karlsson: Dansk grammatik for gymnasiet.

Til eksamen opgives: Falkenstjerne I¹¹: 27–30, 44–46, 105–06, 128–30, 132–33, 165–66, 210–12, 232, 235–36, 250–52, 259–62, 306–07, 374–75; Falkenstjerne II¹⁰: 32–33, 34, 80–83, 155–56, 201–02, 223–31, 248–55, 263–67, 307–10, 386–92; Falkenstjerne III⁸: 11–16, 25–33, 74–78, 114–15, 125–30, 207–13, 221–29, 234–37, 257–62, 298–302. Hovedværker: Erasmus Montanus, Peer Gynt, Løgneren. Svensk efter Ferlov m. fl.: Svensk og norsk litteratur: (5. udgave): 30, 44–51, 53–57, 92–100, 107–09, 113, 127–28, 161–67, 176–77, 178–82, 194–96, 257–58, 259–60. Norsk efter Ferlov m. fl.: 374–78; og efter Falkenstjerne III⁸: 342–47, 349–52.

II s (Sørensen). Fra Holberg til H. C. Andersen. Svensk efter Monrad Møller, Ferlov, Tolderlund, Karlsson: Grammatik. Blicher: Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog. Meier Aaron Goldschmidt: Maser og andre jødiske noveller.

II mx og y (Kiil). Fra Brorson til Paludan-Müller efter Falkenstjerne I og II og Jensenius: Dansk Litteraturhistorie. Svensk og norsk efter Ferlov m. fl.: Svensk og norsk Litteratur.

I s (Sørensen). Falkenstjerne I: Fra runeindskrifter til Holberg. Erik Hansen: Sprogagttagelse. Gunløg Ormstunges saga. Eleonora Christinas: Jammersminde. Holberg: Erasmus Montanus. Martin A. Hansen: Høstgildet m. flere.

I m (Kiil). Dansk (og oldislandsk) litteratur fra oldtiden til Brorson efter Falkenstjerne I. Svensk og norsk efter Ferlov m. fl.: Svensk og norsk Litteratur. Fonetik.

3. real (Jäger). Jørgensen og Maltesen: Realklassens læsebog (1951). Til eksamen opgives: Ebbe Skammelsøn, Guldhornene, »Hun duede ikke«, Engelske Socialister, Irene Holm, Den første gendarm, Skiftedag, Kærlighed, »Iris«, Agerhønen, Terje Vigen. Hovedværker: Holberg: Den politiske kandestøber, Blicher: En landsbydegns dagbog. Grammatik og sprogiagttagelse ud fra de læste tekster. Ekstensivt: Roger Henriksen: Digtere i vort samfund. 1 stil ca. hver 14. dag. Enkelte referatstile.

2. real a og b (Jäger). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog 2: side 9–13, 14–20, 23–47, 52–69, 71–76, 82–90, 91–110, 111–116, 120–123, 132–138, 168–182, 191–194, 197–203, 204–213, 216–231, 243–250, 252–267, 268–273, 283–297, 300–310, 318–324. Hovedværk: Hostrup: Genboerne. Hellner og Højby: svensk og norsk læsning side 65–68, 75–80, 88–94, 129–131, 133–135, 142–151. Erik Oxenvad: Bedre dansk. 1 skriftlig opgave ca. hver uge.

2. real ab (andre fag): Jäger). Diktat, mundtlig og skriftlig referat, tegnsætningsøvelser.

1. real a (Sørensen). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog I. Hovedværk: St. St. Blicher: Præsten i Vejlbj. Leif Busk: Sproglig forståelse 1. reals pensum. Erik Oxenvad: Bedre dansk. (grammatik). Skriftlige opgaver ca. ugentlig. Märta Hellner. Sigurd Højby: svensk: 1–12, 20–23: – norsk: 127–141.

1. real b (Jäger). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog I side 8-25, 30-44, 48-53, 54-76, 79-90, 92-124, 143-145, 146-153, 155-165, 166-174, 175-181, 186-207, 209-212, 225-236, 260-263, 264-272, 288-294, 296-301. Hovedværk: Pontoppidan: Isbjørnen. Erik Oxenvad: Bedre dansk. Leif Busk: Sproglig forståelse. Hellner og Højby: Svensk og norsk læsning: side 1-11, 20-23, 29-33, 38-39. 1 skriftlig opgave ca. hver uge.

Engelsk.

III s (Quistorff). Shakespeare: Macbeth. Two Centuries of English Poetry. Rebecca Sharp and the Crawleys. English Short Stories (v. Svend H. Laugesen). English Essays. A Contemporary Reader. Selvstændig læsning: The Power and the Glory - Of Mice and Men - Cannery Row - Saturday Night and Sunday Morning - The Sandcastle - Lucky Jim - The Sun Also Rises - Journey's End (roman) - Brave New World (2) - The Hound of the Baskervilles + The Memoirs of Sherlock Holmes - 1984 - The Catcher in the Rye - Sillitoe's samlede produktion - A Room with a View (2) - Cakes and Ale - A Farewell To Arms - The Legacy (Shute) - Too Late the Phalarope (A. Paton) - Dubliners (Joyce).

Til eksamen opgives: Macbeth: II_{1,2,3} - III₁ - IV₁ - V_{1,2,3}. Two Centuries: s. 10-11, 32-36, 48-53, 59-64, 84-87, 88-94, 124-28, 147-48, 149-50. A Contemporary Reader (3. udgave): s. 88 f.n. - 93, 119 f.o. - 22, 157 - 65 f.n., 226 f.o.-30. Rebecca Sharp and The Crawleys: s. 3-10, 31-46. Loyalties: I; II. English Essays (4. udgave) s. 16-20. English Short Stories (1960): s. 23 f.o.-30.

II s (Quistorff). Shaw: Arms and the Man. A Contemporary Reader. Two Centuries of English Poetry. Desuden dele af: Three Men in a Boat. Stiløvelse efter Brier.

II mx og y (Jäger). Ring Hansen og Mouridsen: On England and the English. Salling: Modern Writers. Frode Bisgaard: The Mirror.

I s (Jäger). R. C. Sherriff: Journey's End. Mogens og Rosenmeier: A Modern English Omnibus side 19-93, 121-168. Ekstensiv læsning: Steinbeck: The Pearl. Christensen og Rasmussen: Lærebog i skriftlig engelsk for realklassen. Jørgen Brier: Engelske stiløvelser for gymnasiet. Herløv: Engelsk grammatik. 1 skriftlig opgave hver uge.

I m (Quistorff). R. C. Sheriff: Journey's End. Modern Writers (v. Aage Salling).

3. real (Quistorff). Engelsk 5 (v. Torben Refn, E. Boelskov og I. Heggen Kiil). Til eksamen opgives: no. 1, 4, 10 og 12.

2. real a og b (Quistorff). English of today IV. Desuden (i 2a): The Scarlet Pimpernel - (i 2b): The Murder of Roger Ackroyd.

1. real a og b (Jäger). Ring Hansen og Mouridsen: English of today.

Tysk.

III s (Sørensen). Goethe Faust I. Kryger og Herting: Deutsche Poesie, udvalgte digte. Heinrich Böll: Wanderer kommst du nach Spa - - (ca. 120 sider noveller). Sigtryggsson: Deutsche Kultur und Charakterbilder, udvalgte stykker. Litteraturhistorie efter Eyvind Holm: Abriss der deutschen Literaturgeschichte. Oversættelser og referatstile.

Til eksamen opgives: Lessing: Nathan der Weise I₅, II₁₇, IV_{2.4}. Schiller: Maria Stuart I_{1.4}, II_{3.6.9}, III_{3.6}, IV_{9.10}, V_{11.12.13.14.15}. Faust I: Zueignung v. 243 – 353; 1530 – 1711; 2605 – 2677; 3025 – 3290; 3413 – 3586. Kryger Christensen og Hertig: Deutsche Poesie: V_{2.3.5.16.17}. VI_{3.4}. IX₈. XII₁. XV₁₂. Sigtryggsson: Deutsche Kultur und Charakterbilder 5_{2.20}.

II s (Arndt og Kiil). Lessing: Nathan der Weise, udvalgte stykker. Af Schiller: Maria Stuart. Sigtryggsson: Deutsche Kultur und Charakterbilder, udvalgte stykker. Kryger og Hertig: Deutsche Poesie: Enkelte digte af Goethe og Schiller. Oversættelser og referatstile.

II mx og y (Arndt og Sørensen). Tyske læsestykker for det matematiske gymnasium: udvalgte læsestykker. »Unsere Zeitung«. Gottfried Keller: Kleider machen Leute. Thomas Mann: Tonis erste Ehe.

I s (Kiil). Thomas Mann: Tonis erste Ehe. Tonio Kröger. Udvalgte tekster fra Ring Hansen og Størmosé: Kulturgeschichtliche Lesestücke og Nydahl: Deutsche Erzähler der Gegenwart. Oversættelses- og genfortællingsøvelser.

I m (Kiil). Wiechert: Wälder und Menschen. Udvalgte tekster fra Ring Hansen og Størmosé: Kulturgeschichtliche Lesestücke og Nydahl: Deutsche Erzähler der Gegenwart. Thomas Mann: Tonio Kröger. Udvalgte artikler fra »Unsere Zeitung«.

3. real (Sørensen). P. Nydahl: Jung Gewohnt – Alt Getan (Tysk for 3. realklasse). Houken og Stenbjørre: Tyske stiløvelser for realklassen og det nysprogl. gymn.s 1. klasse.

Til eksamen opgives: Nydahl: stk. 5. 9. 13. 14. 16. 18. 19. 20. 24. 40. 41. 43.

2. real a (Arndt og Japsen). Rossen og Byrith: Deutsch III. Eric Kästner: Die verschwundene Miniatur 3–22. Houken og Stenbjørre: Tyske stiløvelser for mellemkolen.

2. real b (Kiil). Rossen og Byrith: Deutsch lesen und lernen III. Keller: Kleider machen Leute. Houken og Stenbjørre: Tyske stiløvelser for mellemkolen.

1. real a (Kiil og Kirsten Kastberg Nielsen). Rossen og Byrith: Deutsch lesen und Lernen II.

1. real b (Kiil). Som 1. real a.

Fransk.

III s (Kirsten Kastberg Nielsen). Atke og Hyllested: Fransk begynderbog s. 27–98 (÷ s. 48–61). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg (4. udgave) s. 12–17, 47–64, 74–81, 91–112, 116–127, 135–143, 146–156, 163–176, 184–190, 228–263, 338–343. Eugène Ionesco: La leçon. Jean Anouilh: Antigone. Albert Camus: L'Étranger. Henri Troyat: La neige en deuil. V. Sten og P. Hyllested: Fransk grammatik for gymnasiet.

III mx (Kirsten Kastberg Nielsen). Atke og Hyllested: Fransk begynderbog s. 27–98 (÷ s. 48–61). A. Laugesen: Lectures Faciles s. 9–24, 34–74. Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg (4. udgave): s. 47–64, 74–81, 91–112, 135–143, 146–156, 163–183, 208–220, 228–263, 338–358. Jean Anouilh: Antigone. Jean-Paul Sartre: Les Mains Sales. André Gide: La Symphonie pastorale. N. Chr. Nielsen: Fransk grammatik.

III my (Simonsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Extensiv læsning: Sartre: Les Mains Sales. Anouilh: Antigone. N. Chr. Nielsen: Fransk grammatik.

Til eksamen opgives: Aage Grønkjær: Lærebog i fransk for begynder 2. afd. til p. 104. Jean-Paul Sartre: Les Mains Sales. Jean Anouilh: Antigone. Eugène Ionesco: La Leçon. Henriques og Willemoës (5. udgave) I: 91-112, 135-143, 163-176, 184-190, 201-208, 225-263, 316-338. II: 47-63, 74-81, 348-362.

II s (Simonsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. A. Laugesen: Lectures Faciles. André Gide: La Symphonie pastorale. N. Chr. Nielsen: Fransk skolegrammatik.

II mx (Kirsten Kastberg Nielsen). Sv. Atke og P. K. Hyllested: Fransk for begynder, side 1-47, 61-75, 86-96 + grammatik. A. Laugesen: Lectures Faciles »L'Éléphant«, La Maison, Le Voyage inutile, Les petits Cochons sans queue. Ionesco: La Leçon. Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg s. 91-112, 163-176. Albert Camus: L'Étranger. N. Chr. Nielsen: Fransk grammatik.

II my (Simonsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Laugesen: Lectures faciles. N. Chr. Nielsen: Fransk skolegrammatik.

I s (Kirsten Kastberg Nielsen). G. Mauger: Cours de langue et de civilisation françaises I. Albert Camus: L'Étranger s. 1-90 (1e partie).

I m (Simonsen). Aage Grønkjær: Lærebog i fransk for begynder, side 1-104. A. Laugesen: Lectures Faciles, side 9-24.

3. real I (Quistorff). N. Chr. Nielsen og Frantz Hoffmann: Fransk begynderbog (XXV udg., 1953). Til eksamen opgives: side 35 (÷ stk. 34, 35) -58, 63-81, 94-104.

3. real II (Gerda Ege). Bruun og Roskjær: Fransk for begynder. Laugesen: Lectures faciles. E. Bruun: Fransk grammatik for realklassen. Til eksamen opgives: Bruun og Roskjær: Fransk for begynder: p. 51-68, 79-83, 86, 88. Laugesen: Lectures faciles: p. 9-24.

2. real ab. (Gerda Ege). Bruun og Roskjær: Fransk for begynder: side 1-65.

Latin.

III s (Simonsen). Ciceros I og III catilinariske tale og afsnit af Sallusts De coniuratione Catilinae. Digte af Ovid.

Til eksamen opgives: Karl Nielsen og Per Krarup: Latinsk læsebog for gymnasiet (4. udgave), side 107-143. L. Høeg: Cæsar og andre forfattere. Cæsars Gallerigrigs III bog (÷ kap. 13 og 14). Ovids Syndfloden (Deucalion og Pyrrha). Pyramus og Thisbe.

II s (Simonsen). Nielsen og Krarup: Ciceros tale for Sextus Roscius. Udvalg af Ciceros breve. Frater Leo.

I s (Kastberg Nielsen). Graecia Capta (Plautus, Cornelius Nepos, Cato, Ti & G. Gracchus). Udvalgte afsnit af Caesars Gallerkrig I, III og IV bog.

2. real a (Kastberg Nielsen). Mikkelsen: Latinsk læsebog. Til eksamen opgives: I - XXXII.

2. real b (Kiil). Mikkelsen: Latinsk læsebog for mellemskolen I og II, stk. I - XXXII. Til eksamen opgives stk. I - XXXII.

Oldtidskundskab.

III s (rektor). Platontekster i udvalg ved Foss og Krarup: Apologien, Kriton, Faidon. Græske kunstværker efter Bruhn og Hjortsø: Klassisk kunst og Bundgaard: Den græske kunsts historie.

Til eksamen opgives: Odysseen (v. Østergaard) V, v. 228–281, VI, VII, IX, XI. Apologien og Kriton. Kragelund: Græske historikere³, s. 9–27, 63–66, 83–94. Sofokles: Antigone. Bruhn og Hjortsø⁶: nr. 5, 10, 18, 19, 21, 26, 38, 42a–b, 44, 45, 46a–b, 63, 65, 66, 67, 73–75, 77–80, 90, 91, 114, 119, 122, IV, XVIII, XIX. Bundgaard⁴: s. 88.

III mx og y (Høyer). Iliaden i udvalg v. Østergaard (11. udgave). Platons skrifter i udvalg v. Foss og Krarup. Apologien og Kriton. Kragelund: Græske historikere 9–103. Sofokles: Antigone v. Niels Møller. Aischylos: Agamemnon, Græske kunstværker efter Bruhn og Hjortsø: Klassisk kunst (5. og 6. udgave) og Bundgaard: Den græske kunsts historie.

Til eksamen opgives: Iliaden, v. Østergaard (11. udg.): I, II (v. 182–277), III (v. 121–244), VI (v. 119–529). Platon Apologien, Kriton, Kragelund: 9–27, 63–66, 83–94. Aischylos: Agamemnon. Bruhn og Hjortsø: Klassisk kunst (6. udg.): nr. 5, 15a, 15b, 19, 26, 30, 42a, 42b, 44, 45, 46a, 46b, 63, 65, 66, 67, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 91, 114, 115, 118, 119.

II s (rektor). V. Nielsen: Den græske litteraturs historie. Sofokles: Ødipus (v. Garff og Hjortsø). Euripides: Medea (v. Garff og Hjortsø). A. Kragelund: Græske historikere.

II mx (rektor). V. Nielsen: Den græske litteraturs historie. Sofokles: Antigone (v. Niels Møller). Euripides: Hippolytos (Østbys oversættelse v. Krarup og Karl Nielsen). A. Kragelund: Græske historikere.

II my (rektor). V. Nielsen: Den græske litteraturs historie. Sofokles: Antigone (v. Niels Møller). Euripides: Medea (v. Garff og Hjortsø). Kragelund: Græske historikere.

I s og m (rektor). Hertig: Antikkens mytologi. Iliaden i udvalg ved Østergaard: I, II, III, VI og IX. Odysseen (v. A. Kragelund) IX (v. 1–104), X, XII.

Historie.

III g (Høyer). P. Munch: Verdenshistorie I–IV fra 1815 til nutiden. Kierkegaard og Winding: Nordens historie fra 1815 til nutiden. Samfundslære efter Kierkegaard m. fl.: Danmark i dag. Plinius' breve. Holt: Tekster og tal I–II. Barfod og Kruchow: Danmark under 2. verdenskrig.

Til eksamen opgives: Før 1815 – Munchs verdenshistorie: Rom til 395. Kierkegaard m. fl.: Nordens historie – fra oldtiden til 1523. Efter 1815: Munchs verdenshistorie: 1830–1939. Danmarks historie 1830–1939. Samfundslære: kapitlerne om befolkningen, landbrug og industri, penge og kredit, arbejdere og arbejdsgivere, arbejdsløshed, indfødsret, rettigheder og pligter, regeringen, folketinget, statsstyre, kommunestyre, lov og ret, socialrådgivning, skatter. Tekster: Holt: Tekster og tal I bind: I: stk. 1, 2, 6. II: stk. 1. III: stk. 1, 6, 7, 8. IV: stk. 3. (III s, Holt II: kap. I stk. 3, 5, 7, 13. Kap. II stk. 1,2, 6, 7. Kap. IV stk. 2, 3, 4, 7, 8, 12, 23, 24 samt kap. VI). (III mx og y, Danmark under 2. verdenskrig I: kap. 4, kap. 5, kap. 8. II: kap. 15, kap. 19). Billeder: Tønder kirke efter Stiesdahl.

II s (Henrichsen). P. Munch: Verdenshistorie III og IV til ca. 1870. Kierkegaard og Winding: Nordens historie til 1815. Billeder fra italiensk renaissance. Billeder fra Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder.

II mx (rektor). P. Munch: Verdenshistorie III og IV til 1815. Kierkegaard og Winding: Nordens historie, s. 24-163, Fussing og Knudsen: Landbruget og bonden i 18. århundrede.

II my (rektor). P. Munch: Verdenshistorie III og IV til 1815. Kierkegaard og Winding: Nordens historie, s. 24-163. Elin Bach: Ludvig XIV.

I s (Høyer). Verdenshistorie indtil ca. 1500 efter P. Munchs lærebog. Plinius' breve. Kierkegaard og Winding: Nordens historie til 1500. Fossing m. fl.: Oldtiden i billeder. Lysbilleder vedr. stoffet. Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder.

I m (Høyer). Som I s.

3. real (rektor). Kierkegaard m. fl.: Borger og samfund (6. udgave), s. 5-99. Bøgebjerg m. fl.: Historie for realafdelingen 3, s. 11-145.

2. real a og b (Henrichsen). Hans Otto Jensen: Historie II, p. 92 og bogen ud.

1. real a (rektor). Hans Otto Jensen: Historie I, s. 1-88, 155-196.

1. real b (Henrichsen). Hans Otto Jensen: Historie I, verdenshistorie.

Naturhistorie.

III s (Christensen). Wesenberg-Lund: Biologi for gymn. Krogh og Rehberg: Fysiologi for gymn.

Til eksamen opgives det læste.

III mx (Valeur). Det samme som III s.

III my (Christensen). Det samme som III s.

3. real (Christensen). Mogens B. Lange og Ingolf Leth: Biologi for Realafdelingen 2.

2. real a (Christensen). Lange og Leth: Biologi for Realafdelingen I, fra Skoven til Hvirveldyr, fra Heden til Ukrudt. Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for Mellemskolen I: Mennesket og cencellede Dyr.

2. real b (Valeur). Balslev og Simonsen: Botanik for mellemskolen, III. Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for mellemskolen, II: Mennesket og cencellede Dyr.

1. real a (Christensen). Lange og Leth: Biologi for realafdelingen, I: Havet og Stranden. Padder, Krybdyr, Insekter, Husdyr. Plantebestemmelse i skolens botaniske have.

1. real b (Valeur). Balslev og Simonsen: Botanik for mellemskolen, III: Dragsholt m. fl.: Planter og Dyr, I: udvalgte afsnit.

Geografi.

II s (Valeur). Hellner: Geografi for det sprogl. gymn. (4. udgave): fra Klimatologi og bogen ud. Ekskursion til det østlige Sønderjylland.

Til eksamen opgives efter den benyttede bog med hvede som eksempel på verdenshandelsvare.

II mx og y (Christensen). Hellner og Humlum: Geografi for gymnasiets matematisk naturvidenskabelige linie, I (Klimatologi og Plantegeografi) og II. Ekskursioner: Kvartærgeologisk ekskursion til Frederiksværkegnen og til det østlige Sønderjylland – samt tur til Kullen.

Til eksamen opgives efter de benyttede bøger, med hvede, bomuld, kul, olie og jern som eksempler på produktion af vigtige varer.

I s (Christensen). W. F. Hellner: Geografi for sprogligt gymnasium: forfra til Nedbør.

I m (Valeur). Hellner og Humlum: Geografi for gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige linie I (4. udgave): forfra til Klimatologi.

3. real (Valeur). Larsen, Aagesen og Schou: Geografi for 3. real.
Til eksamen opgives s. 8–83, 100–103, 117–171.

2. real a (Valeur). Humlum m. fl.: Geografi for realafdelingen 2, Jordens Råstoffer.

2. real b (Christensen). J. Humlum: Geografi for realafdelingen 2.

1. real a (Valeur). Werner Larsen og Merete Rentsch: Geografi for 1. real.

1. real b (Christensen). Som 1. real a.

Fysik og kemi.

III mx og y (Jutta Christensen). Sundorph: Mekanisk fysik 9, s. 149–71, 185–205; Elektricitetslære 10, s. 112–224; Lyslære 9, s. 56–92; Barmwater: Astronomi 10, s. 87–113; Ring: Kemi 11, s. 161–213. Til eksamen opgives: Sundorph: Varmelære 9, s. 25–38. Lyslære 9, s. 11–38, 45–47, 72–86. Mekanisk fysik 9, s. 3–6, 14–49, 54–109. Elektricitetslære 10, s. 25–39, 66–86, 95–105, 117–128, 217–223. Barmwater: Astronomi 10, s. 48–50, 57–62, 94–96. Ring: Kemi 11, s. 32–38, 46–52, 58–101, 104–113, 136–149, 176–189, 195–198, 203–208.

Fysiske øvelser: Samlelinser, Daniell's element I, Kompensationsmetoden, Temperaturkoefficient ved modstandsmåling, Pendul, Harmoniske svingninger, Mekanisk varmeækvivalent, Westphals vægt, Reversionspendul, Gauss' hovedstilling, Joules lov, Bølgelængde, Brydningsforhold, Ohms lov for vekselstrøm, Nernt's love.

II mx og y. (Jutta Christensen). Sundorph: Mekanisk fysik 9: s. 3–117. Elektricitetslære 10: s. 45–111. Barmwater: Astronomi 10: s. 27–87. Rancke Madsen: Kemi 4, s. 75–151.

I m (Jutta Christensen). F. Andersen, H. Asmussen, O. Bostrup, K. G. Hansen: Fysik 1 for gymnasiet. Kemi 1 for gymnasiet.

3. real (Valeur). Sundorph: Fysik for realklassen I og II. Atomfysik i grundtræk. Energiformernes indbyrdes omsætning. Til eksamen opgives det læste (med undtagelse af tillæget i II).

2. real a (Valeur). Hjerting m. fl.: Den ny naturlære 2.

2. real b (Christensen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den nye Naturlære 2; Kemi, El-lære. Samme forfattere: Den nye Naturlære 3 fra Olie til Elektrisk Energi.

1. real a og b (Valeur). Fysik 1 for realafdelingen: forfra til Elektricitet; Lydlære.

Matematik og regning.

III mx og y (Ejrnæs). Andersen og Mogensens: Lærebog i matematik for gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige linie: III (fra hyperblen), IV og V. Erlang: Fircifrede logaritmetavler C.

Til eksamen opgives: 2, 4, 8, (9), (10), (11), (12), 14, (16), 17, 18, (19), 20, (22), 24, 25, (26), 28, 29 (ellipsen), (32), (34), (35), 36, 37. Andersen og Mogensens: Lærebog i matematik for gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige linie I₄: s. 1-10, 45-51, 71-100, 142-200. II₃: s. 44-75, 81-109, 121-134, 138-149. III₃: s. 30-78 (parablen og ellipsen). IV₄: s. 23-28, 48-60, 68-70. V₁: s. 20-22, 35-39, 47-62, 71-73.

II mx og y (Ejrnæs). Andersen og Mogensens: Lærebog i matematik for gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige linie II og III (til Hyperblen).

I s (Kristiansen). P. Mogensens: Matematisk orientering 1.

I m (Ejrnæs). Andersen og Mogensens: Matematik I (6. udgave).

3. real (Karlo Christensen). C. C. Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik for realklassen (→ andengr. pol.s fortegn).

2. real a (Karlo Christensen). Christensen og Marcussen: Regning i fjerde mellem. Nygaard og Vester-Petersen: Aritmetik for mellemskolen: § 61 og bogen ud. Juul og Rønnau: Geometri for mellemskolen: fra areal til trigonometri (÷ §§ 150 og 151) + opg. 146, 147 og 221.

2. real b (Ejrnæs). Som 2. real a.

1. real a og b (Karlo Christensen). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og aritmetik i første realklasse. Af samme forfattere: Geometri i første og anden realklasse, til firkanter II.

Bogføring.

3. real (Børsting Andersen). Øvelser i daglige posteringer i kassejournal med overførsel til hovedbog. Eksempler på reskontroføring. Hovedbogsafslutning med status og driftsregnskab. Opgaver efter Frederiksen m. fl.: Bogføring I. Desuden øvelser i almindelig regnskabsføring og blanketudfyldning.

Maskinskrivning.

5 af eleverne i de 2 realklasser er undervist på Tønder kommuneskole af overlærer Thygesen. Der er undervist i samme pensum, som kræves til handelsmedhjælpereksamen. Eleverne har altså blandt andet lært opstilling af almindelige forretningsbreve, faktura og udskrift på konvolutter.

Sang og musik.

Gymnasiet. (Karlo Christensen). Enstemmige sange og salmer. Gennemgang af musikkens historie, former, instrumenter og hovedværker.

1. real a og b (Karlo Christensen). Enstemmige sange og salmer. Desuden begyndende musikgennemgang.

Skrivning.

2. real a og b (Finn Christensen). Andre fag: Almindelige skriveøvelser. Udfyldning af blanketter til kontorbrug.

Tegning.

1. real a og b. (Fru Refslund). Tegning (formning) – som materialer er anvendt: skæresæt, linoleum, tryksværte, farvestifter, vandfarve og tusch.

2. real a og b. (Fru Refslund). Tegning (formning) – som materialer er anvendt: vandfarve, tusch, papirklip samt materialer vedrørende glasurmaleri.

Gymnastik og anden sport.

Pigerne. (Henrichsen). Gymnastik, boldspil: langbold, volleyball, basketball, håndbold og svømning.

Drengene. (Høyer). Gymnastik, svømning, boldspil og atletik. Vedrørende beståede prøver m. v.: se under »Fritidssport«.

Fritidssport.

Der har i sommerhalvåret og i ferien været frivillig svømning under ledelse af lektor Høyer. I sommerhalvåret har pigerne haft langboldtræning, i vinterhalvåret volleyballtræning under ledelse af frk. Henrichsen. Lektor Høyer har i vinterhalvåret ledet drengenes frivillige gymnastik og i sommerhalvåret deres frivillige boldspil.

Svømmeprøver for piger:

Svømmeprøven: Jane Nielsen, 1. real b.

Frisvømmeprøven: Ingeborg Hauch, III mx; Vibeke Jensen, I s; Else Kappelgaard, I m; Gunvor Helleberg og Kirsten Jensen, 2. real a.

Livredderprøven: Kirsten Kjems, II s; Esther Rasmussen, I m; Tinne Adolphsen og Ingrid Jacobsen, 3. real.

Svømmeprøver for drenge:

Svømmeprøven: Erik Ove Haarløv, 3. real; Arne Jacobsen og Christian Nielsen, 2. real a; Bonnich Hansen, Flemming Hansen, Henrik Juel-Berg, Verner Jørgensen og Henrik Petersen, 2. real b; Bent Falkenberg, Gregers Gregersen og Per Kalvig, 1. real a; Christian Horst og Birger Ib Jensen, 1. real b.

Frisvømmeprøven: Jens Dahl, II my; Jesper Christensen, 2. real a; Bo Pedersen, 1. real a; Peter Pallisgaard Jensen, Lars Killerich-Hansen og Hans Lassen, 1. real b.

Livredderprøven: Poul Lund Jensen og Egon Lausen, II mx; Per Børsting Andersen og Gert Jessen, 3. real.

Frivillig sang og musik.

Igen i år har der uden for skoletid været meget sang og musik. Blokfløjteorkestret, pigekor og gymnasiekor har hver prøvet 1 time ugentlig. Angående korenes medvirken ved forskellige arrangementer – se »Af skolens dagbog«.

»Kunst på arbejdspladsen«.

Gennem foreningen »Kunst på arbejdspladsen« har skolen i indeværende skoleår haft 1 vandretstilling: Høst og Søndergaard.

Skak.

Skakklubben har spillet en eftermiddag om ugen. Angående resultater – se »Af skolens dagbog«.

»FAKLEN«

Forening for realister og gymnasiaster.

»FAKLEN« har i den forløbne sæson afholdt 11 arrangementer. Vi startede efter sommerferien med en filmaften, hvor allerede mange mødte op. Derefter hørte vi et foredrag af professor Frederik Nielsen om »Modernismen«. Senere arrangerede vi en tur til en kunstudstilling i Åbenrå.

I lighed med tidligere år har vi i denne sæson også haft en musikaften. Denne gang havde vi besøg af Niels Viggo Bentzon, som dels fortalte om og dels spillede moderne musik. På grund af byggeriet og dermed pladsmangelen her på skolen slog vi os sammen med seminariets elevforening og fik husly der. Det blev en meget fin aften, hvor ikke blot publikum var begejstret for kunstneren, men hvor også kunstneren udtalte sin store begejstring for publikum. Vort sidste arrangement for jul var en hyggeaften med kaffe, julebag, julesang, historier og film.

Efter jul har vi hørt både forfatteren Hans Lyngby Jepsen og forfatterinden Ulla Ryum, som begge bl. a. fortalte om egne værker. Det var Hans Lyngby Jepsens sidste aften af denne art.

Vi har i det forløbne år kun afholdt en »Fakkelfest«, nemlig i forbindelse med Wilhelmsburg-elevernes besøg i oktober måned; til gengæld har vi været inviteret til en usædvanlig fin fest på Duborg-skolen og senere til en fest i elevforeningen »Opnør« i Åbenrå. Tilslutningen til disse fester var meget stor, ligesom interessen for vore øvrige arrangementer altid har været god.

Det samarbejde, som vi i sidste sæson startede med Duborg-skolen, er altså fortsat, og et nyt er kommet i gang med Åbenrå, ligesom vi også har været i forbindelse med de øvrige sønderjyske gymnasier.

Forhåbentlig må dette samarbejde mellem skolerne fortsætte!

Sinnet Køster.

D. K. G.

Sæsonen indledtes med en diskussion om appartheid, til hvilket emne Jes Adolphsen gav en mindre introduktion. Det næste foredrag, der var betitlet: »Magten som etisk problem«, blev forelæst af stiftsfuldmægtig Axel Riishøj fra Ribe. Pastor Arendt, Tønder, og pastor Jørgen Kristensen, Aventoft, blev de følgende to aftener overladt podiet med foredragene: »Credo quia Absurdum« og »Kristendom og etik«. Fremhæves må også Per Lunds foredrag: »Det moderne drama i 'absurd' belysning«, der gav os en sober introduktion i nogle moderne dramatikeres forfattervirksomhed og livssyn. Til sæsonens afsluttende møde var pastor Jacobsen fra Hviding indbudt til at tale om emnet: »Gud og det ubevidste«.

Stillingen som tillidsmand forbliver fortsat i mine hænder, idet Finn W. Jensen går ud af skolen som student.

Jens Arendt.

»Tohu wa Bohu«.

»Tohu wa Bohu« er kommet godt igennem sin 6. sæson. Bladet er udkommet 8 gange, hver gang i et oplag af 350. Heraf er det efterhånden lykkedes at sælge over 200 eksemplarer til skolens elever. Takket være stor

velvilje fra annoncørerne samt fra Centraltrykkeriet i Sønderborg har økonomien tilladt, at bladet udkommer i bogtrykt form. I alt er udsendt 188 trykte sider, hvilket ingen af de foregående årgange har præsteret.

På grund af drengenes gymnastiksals ombygning, har det ikke i år været muligt at afholde den årlige håndbold-turnering. I stedet er turneringen lavet om til en volleyball- og basketball turnering. Pokalerne blev i år vundet af: basketball, drenge: III g; volleyball, drenge: I g; volleyball, piger: III g.

Egon Lausen.

Elevråd.

Til at hjælpe skolen ved arrangementer i forbindelse med skolens fester m. v. er af rektor nedsat et råd på ti medlemmer, sammensat af en repræsentant for hver af real- og gymnasieklasserne, således at hver klasse vælger sin repræsentant.

Biblioteket.

Intet udlån på grund af ombygning.

Bogordning.

Lærebøger, atlas, leksika m. v. stilles til rådighed for eleverne som lån. Eleven er økonomisk ansvarlig for de lånte bøger, og eventuel mishandling vil medføre erstatningskrav. Bøgerne skal være forsynet med et solidt omslag, og eleven skal notere sit navn på titelbladet. Der må ikke i øvrigt noteres eller skrives til uden efter lærerens anvisning. Stilebøger, kladderhefter, tegneblokke og gloschefter stilles til rådighed for eleverne efter skolens og faglærerens skøn.

Skolelægens beretning for skoleåret 1963-64.

Antal elever 236. Henvist til læge 22, ikke koppevaccinerede 2, ikke fuldt difterivacc. 8, ikke fuldt poliovacc. 6, tuberkulinpositive (spontane) 2, calmettevacc. før skolegang 176, calmettevacc. efter skolegang 56, deraf i år 1. Tuberkulinnegative trods tidl. calmettevacc. 6, heraf revaccinerede 2, tub.-negative, ikke calmettevacc. 2, adipositas 6, asthma 2, epilepsi eller epilept. ækvivalenter 1, funktionelle nervelidelser, ialt 10, udtalte taleforstyrrelser 2, nedsat hørelse, nykerkendt 1, nedsat hørelse, ialt 8, sukker-syge 2, andre kroniske sygelige tilstande 3, nedsat syn, ialt 74, middelstærk platfodethed 6, holdningsfejl 16, carierede tænder, ikke eller delvis behandlet 3, fodvorter og/eller fodsvamp 5.

Tønder, den 9. april 1964.

E. Dahl.

Erhvervsorientering.

Der har været orientering i 2. og 3. real, II og III g. Desuden har II og III g haft besøg af 6 studievejledere samt erhvervsvejleder C. Eskildsen. Eleverne har været flittige lånere af erhvervsmateriale.

Gaver.

Skolen har i årets løb med tak modtaget boggaver fra flg. institutioner: Alliance Française, Botschaft der Bundesrepublik Deutschland, Den ameri-

kanske ambassade, Gyldendals forlag, Historisk Samfund for Sønderjylland, Institut Français, boghandler Jepsen, forlaget Munksgaard, foreningen »Norden« og boghandler Paulsen Schmidt.

Stipendier og bogpræmier.

Af undervisningsministeriets stipendiebeløb for 1963/64 (830 kr.), tildelte rektor efter skolerådets indstilling ved juleafslutningen Egon Donslund, III my, 280 kr. som oplagspenge og Andreas Jacobsen og Tove Petersen, begge III my, 275 kr. hver i stipendium.

Som gave fra rektor Randrup modtog skolen 200 kr., der blev tildelt Irene Petersen, III my.

Af Ungdommens Uddannelsesfond stilledes 4 mill. kr. til rådighed for elever i gymnasieskolernes gymnasieklasser og på statsanerkendte studenterkursus. Tønder Statsskole fik tildelt 20.000 kr., der efter ansøgning blev fordelt mellem 23 elever.

Ved juleafslutningen overrakte rektor lærerkollegiets bogpræmie til Finn Verner Jensen, III mx. Alliance Françaises bog gave blev tildelt Tove Petersen, III my.

Bogpræmierne tildeltes ved årsafslutningen følgende elever: Ib Andersen, Lis Burmester, Vibeke Bøving og Vibeke Stuckert, alle III s. Hans Jørgen Boisen, Edlef Hostrup, Poul Erik Skakke og Karen Margrethe Sørensen, alle III m. Torben Ditlevsen, II s. Ingeborg Hauch, Finn Verner Jensen og Uffe Østergaard, alle II mx. Tove Petersen, II my. Erik Brodersen, I s. Jann Nielsen, I mx. Kresten Præstiin, I my. Minna Jensen og Olav Leenborg Jensen, begge Ra. Birtha Kaastrup, Rb. Inge Larsen, 2. real a. Martin Lund og Anne Kjerstine Winther, begge 2. real b. Gitte Skjoldager, 1. real a. Inge Birgit Gregersen, 1. real b.

Tønderkabytten.

Lejren 1963 afholdtes i dagene 24. juni til 6. juli. Der var igen topbelastning med ca. 66 elever. Lejrledelsen bestod af Ellen og Karlo Christensen samt Else og Bent Valeur. Lejren vil blive husket for det usædvanligt gode vejr og de mange fjordsvømninger. Humøret var højt, og det prægede det daglige lejr liv, der i øvrigt foregik på vanlig vis.

Lejrprisen var som sidste år 60 kr. pr. deltager. Derved fik lejren et lille overskud, der vil blive anvendt til udskiftning af endnu et par madrasser.

Blandt lejrens mange gæster kan nævnes rektor Randrup og frue. Desuden deltog – til stor glæde for alle deltagerne – hele familien Fanø i de sidste lejr dage.

Som altid takker vi de mange mennesker, som har ydet gaver og anden hjælp til lejrens drift.

I efteråret holdtes en Tønderkahyftaften på skolen, hvor årets billedhøst blev forevist.

K. C.

Tønder Statsskoles Hjælpesfond.

har atter i år modtaget bidrag fra forældre kredsen, Tønder amtsråd, Tønder byråd, Højer byråd, Brede sogneråd, Burkal sogneråd, Møgel tønder sogneråd og Løgumkloster byråd samt byens pengeinstitutter.

Vi er taknemlige for de modtagne beløb, som sætter os i stand til at gøre deltagelse i sportsrejser, ekskursioner og lejrskoleophold økonomisk overkommelig for hjemmene.

Af skolens dagbog

1963:

23.–26. maj: 2. reals drenge deltog i Gymnasieskolernes 18. gymnastik- og idrætsstævne i Fredericia under ledelse af lektor Høyer. I fodbold besejrede vi Egumvej Skole med 5–1 og Roskilde Katedralskole med 4–3. I volleyball vandt vi over Fredericia Realskole med 15–7, 15–8.

22. juni: Ved translokationen havde vi også i år den glæde at se rektor Randrup og frue.

12. august: Skolen begynder igen efter sommerferien. De nyindrettede lokaler i sydfløjen tages i anvendelse.

26. august: Skolens fødselsdag fejredes med de traditionelle boldkampe mellem tidligere og nuværende elever. Skolen vandt fodbold med 4–2, mens de gamle elever sejrede i håndbold 8–7 og i langbold 50–11. Præmierne for god og sportslig optræden på banen tildeltes Tove Petersen, III my, og Finn Verner Jensen, III mx.

31. august–7. september: 2. real på Den nordsjællandske Lejrskole ved Hillerød under ledelse af lektor, frk. Henriksen, lektor Høyer og adjunkt Valeur.

10. september: Skoleskovtur til Kollund.

21. september: De sønderjyske gymnasieskolers idrætsstævne i Flensborg. Resultater i fodbold: Sønderborg–Tønder 5–2, håndbold for drenge: Duborg-skolen–Tønder 5–4, langbold: Åbenrå–Tønder 55–13, volleyball for piger: Ribe–Tønder 15–0, 15–13.

21.–28. september: II mx og y på Den nordsjællandske Lejrskole ved Hillerød under ledelse af lektor Christensen og lektor Høyer.

22.–28. september: II s på besøg på gymnasiet i Wilhelmsburg under ledelse af lektor, dr. Arndt.

25. september: Idrætsstævne for de danske skoler i Tønder. Statsskolens realafdeling deltog.

6.–12. oktober: Elevbesøg fra Wilhelmsburg Gymnasium under ledelse af Oberstudiendirektor, dr. Witte og Oberstudienrat Rodden.

9. oktober: Eftermiddagsudflugt til Tønders omegn for gæsterne fra Wilhelmsburg.

22.–23. oktober: Besøg af et hold »Studienreferendare« fra Hamburg under ledelse af dr. Vogel og Oberschulrat Wegener.

18. november: Lektor Rosenkjær's mindelegat tildelte pastor Hans Ebbesen, Døstrup, og forstander Hardy Knudsen, Jyndeved. Der var blomster ved mindepladen fra rektor Randrup og frue.

28. november: III my og 3. real overværede en domsmandssag i underretten.

4. december: Radiooptagelse af »Lilleput-koret« til 1. runde i Statsradiofoniens sangturnering.

5. december: Stud mag. Vibeke Stuckert, student fra Tønder Statsskole 1963, fik af Hendes Majestæt Dronningen overrakt Ingrid-Indsamlingens rejsestipendium for 1963.

6. december: Realskakeholdet spillede 5–5 mod Møgeltønder.

9. december: Pige-koret medvirkede ved en adventsfest i Tønder.

12. december: Pige-koret medvirkede ved en adventsfest i Møgeltønder.

20. december: Skolefest på Tønderhus med bal og skolekomedie. II g's elever opførte Fernando Arrabal's »Frokost i det fri« (instruktion: Henrik Schjødt Christensen, II mx) og Jean Tardieu's »Lille konversationsymfoni« (instruktion: Egon Lausen, II mx).

21. december: Juleafslutning. Pastor Arendt holdt jule-talen. Pige-koret sang under ledelse af gymnasielærer Kar-lo Christensen.

1964:

6.-18. januar: Lærerudveksling med Trondheim, arrangeret af foreningen »Norden«. Lektor Einar Knutssen, Trondheim, underviste statskolens gymnasieklasser i norsk sprog og litteratur, mens lektor Kastberg Nielsen i samme periode gennemgik dansk litteratur i de trondheimske gymnasier.

28. januar: Realskakholdet spillede $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ mod Skærbæk.

29. januar: Studievejledning for II og III g under medvirken af et studenterhold udsendt af arbejdsdirektoratet, samt erhvervsvejleder C. Eskildsen og gymnasielærer Karlo Christensen.

8.-11. februar: 3. real på ekskursion til København under ledelse af adjunkt Valeur.

26. februar: Radiooptagelse af blokfløjteorkestret til 1. runde i Statsradiofoniens orkesterdyst.

28. februar: Realskakholdet spillede 7-3 mod Tønder Kommuneskole.

29. februar: Radiooptagelse af »Lilleput-koret« til 2. runde i Statsradiofoniens sangerdyst.

8. marts: Realskakholdet placerede sig som nr. 6 ved den jyske finale i skoleskak i Århus.

16. marts: Skoleskakholdet vandt efter omkamp med Toftlund i sydvestjysk pokalturnering.

22. marts: Gymnasieskakholdet tabte til Struer Gymnasium med $4\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$.

3. april: Radiooptagelse af blokfløjteorkestret til orkesterdystens 2. runde.

16. april: II mx og II my på naturhistorisk ekskursion til Østjylland under ledelse af lektor F. Christensen.

21. april: Skoleforårskoncert på Tønderhus. Overskuddet gik til elevforeningens legatfond.

22. april: IIs og I s på naturhistorisk ekskursion til Østjylland under ledelse af adjunkt Valeur.

23. april: Gymnasiekoret medvirkede ved opførelse af »Fynsk forår« i Sønderjyllandshallen i Åbenrå.

I skoleårets løb har følgende fagkonsulenter besøgt skolen: lektor Gunnar Heerup i sang, lektor Frans Handest i matematik, lektor Henrik Lange i tysk, lektor Eigil Lassen i dansk, lektor Ole Barfod i historie, lektor Oscar Nielsen i engelsk og lektor, fru Halkjær i pigegymnastik. Desuden har skolen haft besøg af rejselektor H. Young i engelsk.

De mundtlige prøver ved de afsluttende eksaminer og årsprøverne er offentlige. Til at overvære disse samt translokationen, som afholdes onsdag den 24. juni kl. 10, indbydes forældre og andre, der har interesse for skolen.

Det nye skoleår begynder onsdag den 12. august kl. 10,30. Skolesangbog medbringes.

Tønder Statsskole, den 1. maj 1964.

Hans Otto Jensen.

Af skolens ordensregler

1. Eleverne skal møde rettidigt om morgenen. De, der uden egen skyld kommer for sent, må senest næste dag medbringe skriftlig forklaring fra hjemmet.
2. Enhver, der ønsker at cykle til skolen, må henvende sig til den inspektionshavende lærer om plads til cyklen. Kun elever med *længere* skolevej kan forvente at få cykleplads. Skolen kan ikke påtage sig ansvaret for, at cykler forbyttes eller bortkommer på skolen.
3. I frikvartererne skal eleverne opholde sig på legepladsen. Kun elever, der har tilladelse dertil, må blive i klassen, og drejer det sig om længere tid f. eks. en uge eller derudover, må hjemmet skriftligt anmode rektor derom. Ingen elev må forlade skolens grund i frikvarteret uden tilladelse af rektor eller legepladsinspektøren.
4. Alle skolesager skal være mærket med tydeligt navn.
5. For glemte sager har skolen intet ansvar.
6. Uvedkommende ting må ikke medbringes; penge, ure og andre værdigenstande må ikke efterlades i overtøj eller pulte. Medbringer en elev penge hjemmefra for at besøge indkøb, bør de straks afleveres til en af de inspektionshavende lærere. Indsamlinger finder kun sted med rektors tilladelse.
7. Forsætlig eller tankeløs beskadigelse af skolens inventar vil blive forlangt erstattet, og enhver elev er ansvarlig for sin plads i klassen.
8. Skriftlig meddelelse fra hjemmet skal medbringes, når en elev af en eller anden grund ikke har kunnet udføre sit hjemmearbejde.
9. Bortset fra ferier og fridage har skolens elever *ubetinget mødepligt*. Lovlig forsømmelsesgrund er kun sygdom. Elever, der har været syge eller af anden grund *uforudset* har måttet forsømme skolen, skal, når de igen møder, medbringe *skriftlig* meddelelse fra hjemmet om udeblivelsens årsag og varighed. Til enhver forsømmelse, som *ikke* skyldes sygdom eller *anden* uforudset, tvingende årsag, må rektors tilladelse *forud* indhentes *skriftligt* senest dagen før, og der må foreligge vægtige grunde, for at den kan gives.
10. Reglerne for boglån se bogordningen s. 32.

Gymnastikdragten.

Skolens gymnastikdragt (drengenes) består af hvide bukser og hvide Ollerupsko. Træningsdragt anbefales. Alt skal være forsynet med fulde navn og klasse.

Pigerne: Gymnastikdragt: lyseblå buksedragt »Gudrun« m. lyseblåt skørt »Eli« fra »Cyfa«, Glamsbjerg. Gymsokker. Træningsdragt. Tennissko. Bade-
dragt.

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450004631434